

Eesti haridusega Euroopa tööturule

Kõige kergem on teistes riikides karjääri jätkata Eestis sotsiaalteaduste vallas omandatud haridusega, keerulisim on võõrsil erialast tööd leida pedagoogidel ja arstidel.

Põhjamaade riikidevahelise akadeemilise tunnustamise infokeskused (ENIC/NARIC Keskused) haarasid lõppenud nädalavahetusel Tallinnas esimest korda oma korralisele seminarile ka Balti riikide esindajad.

Eesti ENIC/NARIC Keskuse juht Gunnar Vaht ütles, et Eesti on koos paljude Euroopa riikidega kirjutanud Lis-

sabonis alla Euroopa regioonis kõrghariduse kvalifikatsioonide tunnustamise konventsioonile. Praegu on rahvusvaheliselt tunnustatud Eesti avalik-õiguslike ülikoolide ning riiklike rakendus- ja kõrghariduse õppekavad, samuti kahe erakõrgkooli majandusõppekavad.

"Tunnustamine ei tähenda, et Eesti diplomid ja kraadid vastaksid teiste riikide diplomitele ja kraadidele," selgitas Vaht. "Tunnustatakse läbitud haridusteed. Näiteks seda, et õpilane on meie riigis läbinud gümnaasiumi ja tema tase on piisav, tegemaks sisseastumiskatseid teise riigi ülikoolides. Ent see tunnustamine on soovituslik. Igal

õppeasutusel või tööandjal on täielik vabadus otsustada, kas ta arvestab teises riigis omandatud haridust või mitte."

Vaht ütles, et koostöö Põhjamaade akadeemilise tunnustamise vallas lihtsustab Eesti õppurite pääsu nende riikide ülikoolidesse.

Esimesena otsustati välja töötada võrdlev käsiraamat, mis annab detailse ülevaate Põhjamaade ja Balti riikide kõrghariduse vastuvõtunõuetest. Raamat peab sisaldama ka ülevaadet nende maade gümnaasiumihariduse süsteemist.

"Selle käsiraamatu saavad endale kõik ülikoolid. Üliõpilane ei pea enam ise ajama välja pabereid, et tõendada

oma haridusteed," sõnas Vaht.

Gunnar Vaht märkis senistele kogemustele toetudes, et kõige standardsem haridus on sotsiaalteaduste vallas: majandus, politoloogia, haldusjuhtimine. Nende erialade lõpetanuil ei ole raske teistes riikides tööd leida või haridusteed jätkata.

Kõige keerulisem on Vahti sõnul leida võõrsil tööd Eestis saadud pedagoogikaharidusega. Eesti ENIC/NARIC keskusel on rohkesti kogemusi Soomega, kus pedagoogihariduse nõuded Eesti omadest palju erinevad. Sarnane lugu on arstidega. "Need erialad on seotud palju suhtlemisega. Meil on nõuded

õpetaja ja arsti suhtlemiskogemusele mõnevõrra väiksemad," eritles Vaht.

Gunnar Vaht lausus, et Põhjamaid huvitab ka Balti riikide nõukogudeaegsete diplomite tunnustamise probleem. Eeskätt Soome läheb praegu Eestist tööle palju inimesi nõukogudeaegse diplomiga.

"Seni on Soome tööleasunute haridust tunnustatud pigem kokkuleppe-na, ilma konkreetse alusdokumendita," ütles Vaht. Tema sõnul puudub ka selge otsus, kas lugeda punast diplomit võrdseks bakalaureuse- või magistrakraadiga.

ANU JÕESAAR